

OBS J.C. van Gent

Protocol

medicijnverstrekking & medisch handelen op scholen

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave.....	2
1. Inleiding over medicijnverstrekking en medisch handelen.....	3
2. Het kind wordt ziek op school (bijlage 1 te gebruiken bij inschrijving van nieuwe leerling.....	4
3. Het verstrekken van medicijnen op verzoek (bijlage 2).....	4
4. Medische handelingen (formulier bijlage 3 en bijlage 5).....	5

Bijlagen

1. Toestemmingsformulier voor: ‘Het kind wordt ziek op school’	7
2. Toestemmingsformulier & instructie voor: ‘Het verstrekken van medicijnen op verzoek’	9
3. Afsprakenformulier m.b.t.: ‘Het uitvoeren van medische handelingen op school’	12
4. Richtlijnen: ‘Hoe te handelen bij een calamiteit’	14
5. Wettelijke regels en aansprakelijkheid.....	15

Algemene opmerkingen:

- Dit protocol is opgesteld volgens richtlijnen van de GGD
- Waar leerkrachten staat, worden ook de andere personeelsleden op de school werkzaam bedoeld
- Waar ouders staat, worden ouders of verzorgers bedoeld

1 INLEIDING OVER MEDICIJNVERSTREKKING EN MEDISCH HANDELEN

Leerkrachten op school worden regelmatig geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is, zoals hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn ten gevolge van een insectenbeet. Ook krijgt de schoolleiding steeds vaker het verzoek van ouders om hun kind(eren) de door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen.

Met het oog op de gezondheid van kinderen is het van groot belang, dat de leerkrachten in alle situaties zorgvuldig handelen. Zij moeten daarbij over de vereiste bekwaamheid beschikken. Leerkrachten en schoolleiding moeten zich realiseren dat wanneer zij fouten maken of zich vergissen, zij voor deze handelingen aansprakelijk gesteld kunnen worden. Daarom geeft OBS J.C. van Gent in dit protocol aan hoe scholen in deze situaties dienen te handelen.

Uitgangspunt van dit protocol is dat er geen medicijnen worden verstrekt en in uitzonderlijke gevallen uitsluitend door degene die hiervoor verantwoordelijk is gesteld door de directie.

De drie te onderscheiden situaties zijn:

- Het kind wordt ziek op school (zie hoofdstuk 2)

Deze situatie laat de school en leerkracht geen keus. De leerling wordt ziek of krijgt een ongeluk en de leerkracht moet direct bepalen hoe hij moet handelen. Een belangrijk punt hierbij is het volgende: bij de inschrijving van de leerling op school worden met de ouders afspraken vastgelegd, hoe de school in geval van ziek worden/ongeval handelt. Scholen dragen er zorg voor, dat bij inschrijving van de leerling in elk geval de gegevens, zoals deze in bijlage 1 zijn opgenomen, op school aanwezig zijn op een voor ieder personeelslid bekende plek.

- Het verstrekken van medicijnen op verzoek (zie hoofdstuk 3)

In deze situatie kan de schoolleiding onder bepaalde voorwaarden besluiten hieraan wel of niet medewerking te verlenen.

- Medische handelingen (zie hoofdstuk 4)

Alleen na overleg met en instemming van de bovenschoolse directie kan de schoolleiding besluiten medewerking te verlenen aan het uitvoeren van een medische handeling op school. Instemming zal alleen gegeven kunnen worden als voldaan wordt aan alle voorwaarden en wettelijke eisen dienaangaande. Echter: voor de individuele leerkracht geldt dat hij mag weigeren handelingen uit te voeren waarvoor hij zich niet bekwaam acht.

Elk onderdeel wordt nader beschreven. In de bijlagen zijn diverse formulieren opgenomen.

2 HET KIND WORDT ZIEK OP SCHOOL (BIJLAGE 1 TE GEBRUIKEN BIJ INSCHRIJVING VAN NIEUWE LEERLING)

Regelmatig komt een kind 's morgens gezond op school en krijgt het tijdens de schooluren last van hoofdbuik- of oorspijn. Ook kan het bijvoorbeeld door een insect geprikt worden. Een leerkracht verstrekt dan vaak zonder toestemming of medeweten van ouders een "paracetamolletje" of wrijft Azaron op de plaats van een insectenbeet.

In zijn algemeenheid is een leerkracht niet deskundig om een juiste diagnose te stellen. De grootst mogelijke terughoudendheid is hier dan ook geboden. Uitgangspunt moet zijn dat er geen medicijnen worden verstrekt en een kind dat ziek is, naar huis moet.

Hierbij gelden 3 stappen:

1. Haal het kind uit de klas en regel te allen tijde toezicht;
2. De leerkracht of schoolleiding zal, in geval van ziekte, altijd contact op moeten nemen met de ouders om te overleggen wat er moet gebeuren (is er iemand thuis om het kind op te vangen, wanneer wordt het kind gehaald, gaat school alvast naar de huisarts of het ziekenhuis, etc.?).
3. Toestemming vragen aan de ouders. Indien deze niet aanwezig zijn, zal de verantwoordelijke leerkracht besluiten om een bepaald middel al dan niet te verstrekken. (zo nodig telefonisch overleg met huisarts of buiten kantoor tijd: de huisartsenpost). Bij aanhoudende klachten zal de school zich blijven inspannen om contact te krijgen met de ouders of met de persoon die door de ouders genoemd is als waarschuwingsadres of zelf zo nodig contact met de huisarts opnemen. Uitgangspunt is: men handelt zorgvuldig; men handelt alsof het een eigen kind betreft.

Tips:

- zorg ervoor dat geactualiseerde waarschuwingsnummers worden opgenomen in het administratieprogramma ESIS.
- draai jaarlijks voor elke groep een lijst met geactualiseerde waarschuwingsnummers uit.
- als ouders een wijziging doorgeven (altijd aan directie of administratie), geef de leerkracht dan een nieuwe, bijgewerkte lijst.
- doe deze vóór in de klassenmap en invalmap.
- neem in deze lijst ook gegevens m.b.t. allergieën en/of medicijngebruik op (zoals deze door de ouders gemeld werden).
- maak van levensbedreigende zaken (bijv. een notenallergie) een aparte vermelding op een gekleurd vel en houd deze bij de lijst.

3 HET VERSTREKKEN VAN MEDICIJNEN OP VERZOEK (BIJLAGE 2)

Het gaat in dit hoofdstuk alleen over medicijnen die via inhalatie of oraal kunnen worden toegediend.

Kinderen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooluren. Te denken valt bijvoorbeeld aan pufjes voor astma of antibiotica. Ouders vragen dan aan de schoolleiding of een leerkracht deze middelen wil en kan verstrekken. In deze situatie is de toestemming van de ouders gegeven. Het is in dit geval van belang deze toestemming schriftelijk vast te leggen. Meestal gaat het niet alleen om eenvoudige middelen, maar ook om middelen die bij onjuist gebruik tot schade van de gezondheid van het kind kunnen leiden.

De school kan alleen medewerking verlenen aan het verstrekken van medicijnen, indien het toedienen (vergeten) niet kan leiden tot een levensbedreigende situatie en als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

Ouders:

- vullen het formulier volledig in en voegen een verklaring van de arts bij.
- nemen het initiatief de medicijninstructie met de leerkracht(en) te bespreken.
- nemen initiatief op met de leerkracht, minimaal 1 x per 3 maanden om voortgang te bespreken.
- nemen bij tussentijdse mutatie van leerkracht(en) of bij de start van een nieuw schooljaar contact op om de medicijninstructie opnieuw te bespreken.
- nemen direct contact op met de school bij verandering van medicijnen of bij verandering van de dosering.
- zorgen ervoor dat voldoende medicijnen in oorspronkelijke verpakking (met etiket, voorschrift en de naam van het kind) op school aanwezig zijn.
- letten op de vervaldatum.

School:

- zorgt ervoor, dat het bovengenoemde formulier met de medicijninstructie op een voor alle betrokkenen bekende, duidelijke plaats is opgeborgen.
- bergt de medicijnen op een veilige, dus voor kinderen niet bereikbare plaats op.
- zorgt dat alle betrokkenen op de hoogte zijn van de plaats waar de medicijnen bewaard worden (bijv. voorin inval- of klassenmap).
- zorgt dat bij afwezigheid van de reguliere leerkracht(en) door ziekte of verlof het medicijngebruik toch correct plaatsvindt.
- ziet erop toe, dat elke nieuwe medicijninstructie wordt vastgelegd en als aanvulling bij het oorspronkelijke formulier wordt gevoegd.

Op het formulier wordt verder vastgelegd:

- de periode waarin de medicijnen moeten worden verstrekt.
- de wijze van bewaren/opbergen en de wijze van controle op vervaldatum.

Ouders geven hierdoor duidelijk aan wat zij van de schoolleiding en de leerkrachten verwachten en zij weten op hun beurt weer precies wat ze moeten doen en waar ze verantwoordelijk voor zijn.

Enkele praktische adviezen:

- Wanneer het gaat om het verstrekken van medicijnen gedurende een lange periode dienen de ouders het initiatief te nemen voor een overleg. Wijs ze daarop bij ontvangst van medicatie.
- Mocht de situatie zich voordoen dat een kind niet goed op een medicijn reageert of dat er onverhoopt toch een fout gemaakt wordt bij de toediening van een medicijn, bel dan direct met ouders, de huisarts of specialist in het ziekenhuis én de ouders.
- Volg bij een ernstige situatie de richtlijnen in de bijlage 3.

4 MEDISCHE HANDELINGEN (FORMULIER BIJLAGE 3 EN BIJLAGE 5)

Het is van groot belang dat een langdurig ziek kind of een kind met een bepaalde handicap zoveel mogelijk gewoon naar school gaat. Het kind heeft contact met leeftijdsgenootjes, neemt deel aan het normale leven van een schoolkind en wordt daardoor niet de hele dag herinnerd aan zijn handicap of ziek zijn. OBS J.C. van Gent onderkent dat het belangrijk is voor het psychosociaal welbevinden van het langdurig zieke kind om indien mogelijk, naar school te gaan.

Medische handelingen:

Wanneer wordt overgegaan tot het laten uitvoeren van medische handelingen door een leerkracht, neemt de schoolleiding / het bestuur daarmee bepaalde verantwoordelijkheden op zich, waarbij de consequenties van die keuze moeilijk te overzien zijn. Bovendien dient voor de uitvoer van bepaalde medische handelingen een bekwaamheid zijn verworven volgens de Wet BIG (zie voor achtergrondinformatie bijlage 5).

OBS J.C. van Gent vindt dat leerkrachten geen medische handelingen mogen uitvoeren. In uitzonderlijke situaties en na voorafgaand overleg met het bestuur kan worden nagegaan of dit mogelijk is (voorwaarden bijlage 5).

De medewerking die in ieder geval wel zal worden verleend, bestaat uit het beschikbaar stellen van een ruimte en adequate opslag van de medicatie (zie ook hoofdstuk 3).

Dit houdt concreet in, dat medische handelingen, bijvoorbeeld het toedienen van injecties, zetpillen of sondevoeding etc. **te allen tijde door ouders dienen te worden uitgevoerd of door een bevoegde derde die daarvoor door de ouders is gemachtigd.**

Ouders overleggen van te voren met de schoolleiding over:

- wie naar school komt om de handeling(en) uit te voeren.
- wanneer de handeling moet/kan plaatsvinden.
- de ruimte waar de handeling kan plaatsvinden.
- hoe te handelen als er iets verkeerd gaat (bijv. verpleegkundige verschijnt niet of niet op de afgesproken tijd of er volgt een onverwachte reactie op de handeling).
- wie in het oog houdt of alles verloopt, zoals afgesproken (denk daarbij ook aan afwezigheid van de reguliere leerkracht).
- wijze en tijd van informeren als er een wijziging in de afspraken komt.

Het zal duidelijk zijn dat gezien de ingrijpendheid van de handelingen – de afspraken m.b.t. bovengenoemde punten schriftelijk moeten worden vastgelegd en dat dit document door de ouders dient te worden ondertekend.

Bijlage 1: (is reeds verwerkt in het inschrijfformulier)

Het kind wordt ziek op school

Verklaring Toestemming tot handelwijze voor als het kind ziek wordt of gewond raakt op school (bijlage bij het inschrijfformulier van de school).

Het kan voorkomen dat uw kind gezond naar school gaat en tijdens de schooluren ziek wordt, zich verwondt, door een insect wordt geprikt of iets dergelijks. In zo'n geval zal de school altijd contact opnemen met de ouders, verzorgers of met een andere, door u aangewezen, persoon. Een enkele keer komt het voor dat deze personen niet te bereiken zijn. Als deze situatie zich voordoet zal de leerkracht een zorgvuldige afweging maken of uw kind gebaat is met een "eenvoudige" pijnstiller of dat een arts geconsulteerd moet worden. Wilt u onderaan aangeven met welke personen achtereenvolgens contact gezocht moet worden als de ouders niet bereikbaar zijn?

Ondergetekende gaat akkoord met bovengenoemde handelwijze ten behoeve van:

Naam leerling: .....

geboortedatum: .....

Naam ouder/verzorger: .....
(tevens 1e waarschuwingsadres)

telefoon thuis: ..... mobiel: .....

telefoon werk: .....

naam huisarts: .....

telefoon huisarts: .....

Te waarschuwen personen, indien 1e ouder/verzorger niet te bereiken is:

1. Naam: .....

Relatie tot kind: ..... (bijv. vader, tante, buurvrouw)

telefoon thuis: ..... mobiel.....

telefoon werk: .....

2. Naam: .....

Relatie tot kind: .....

telefoon thuis: ..... mobiel.....

telefoon werk: .....

Mijn kind is overgevoelig voor de volgende zaken:

.....
.....

U, ouders/verzorgers, bent verplicht en verantwoordelijk dat de gegevens van dit formulier zolang deze leerling op school zit actueel blijven en bij de groepsleerkracht in de klas aanwezig zijn. Het is zeer belangrijk dat de gegevens actueel blijven. U verklaart derhalve ook dat u veranderingen direct zult doorgeven aan de directie van de school.

Ondertekening door ouders/verzorgers:

Naam:	Plaats:
Datum	Handtekening

Bijlage 2:

Het verstrekken van medicijnen op verzoek:

Verklaring: toestemming tot het verstrekken van medicijnen op verzoek.

De school kan alleen medewerking verlenen aan het verstrekken van medicijnen, indien het toedienen (vergeten) niet kan leiden tot een levensbedreigende situatie en als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

Ouders:

- vullen het formulier volledig in en voegen een verklaring van de arts bij.
- nemen het initiatief de medicijninstructie met de leerkracht(en) te bespreken.
- nemen initiatief op met de leerkracht, minimaal 1 x per 3 maanden om voortgang te bespreken.
- nemen bij tussentijdse mutatie van leerkracht(en) of bij de start van een nieuw schooljaar contact op om de medicijninstructie opnieuw te bespreken.
- nemen direct contact op met de school bij verandering van medicijnen of de toe te dienen dosis.
- zorgen ervoor dat voldoende medicijnen in oorspronkelijke verpakking (met etiket, voorschrift en de naam van het kind) op school aanwezig zijn.
- letten op de vervaldatum.

School:

- zorgt ervoor, dat het bovengenoemde formulier met de medicijninstructie op een voor alle betrokkenen bekende, duidelijke plaats is opgeborgen.
- bergt de medicijnen op een veilige, dus voor kinderen niet bereikbare plaats.
- zorgt dat alle betrokkenen op de hoogte zijn van de plaats waar de medicijnen bewaard worden (bijv. voorin inval- of klassenmap).
- zorgt dat bij afwezigheid van de reguliere leerkracht(en) door ziekte of verlof het medicijngebruik toch correct plaatsvindt.
- ziet erop toe, dat elke nieuwe medicijninstructie wordt vastgelegd en als aanvulling bij het oorspronkelijke formulier wordt gevoegd.

Op dit formulier worden verder vastgelegd: de periode waarin de medicijnen moeten worden verstrekt, de wijze van bewaren/opbergen en de wijze van controle op vervaldatum. Ouders geven hierdoor duidelijk aan wat zij van de schoolleiding en de leerkrachten verwachten en zij weten op hun beurt weer precies wat ze moeten doen en waar ze verantwoordelijk voor zijn.

Ondergetekende geeft toestemming voor het toedienen van de hieronder omschreven medicijn(en) aan:

naam leerling: .....

geboortedatum: .....

adres: .....

postcode en plaats: .....

naam: ouder(s)/verzorger(s): .....

telefoon thuis: .....

telefoon werk: .....

naam huisarts: .....

telefoon: .....

naam specialist: .....

telefoon: .....

De medicijnen zijn nodig voor onderstaande ziekte:

.....
.....

Naam van het medicijn:

.....
.....

Medicijn dient dagelijks te worden toegediend op onderstaande tijden:

om .....uur

om .....uur

om.....uur

om.....uur

Medicijn mag alleen worden toegediend in de volgende situatie (indien van toepassing):

.....
.....

Dosering van het medicijn (indien van toepassing):

.....

Wijze van toediening:

O via inhalatie   O oraal

Door (naam)..... Functie: .....

Wijze en plaats van bewaren:

.....

Controle op vervaldatum vindt plaats door de ouder/verzorger.

Ondergetekende, ouder/verzorger van genoemde leerling, geeft hiermee aan de school c.q. de hieronder genoemde leerkracht toestemming voor het toedienen van de bovengenoemde medicijnen.

U, ouders/verzorgers, bent verplicht en verantwoordelijk dat de gegevens van dit formulier zolang deze leerling op school zit actueel blijven en bij de groepsleerkracht in de klas aanwezig zijn.

Het is zeer belangrijk dat de gegevens actueel blijven. U verklaart derhalve ook dat u veranderingen direct zult doorgeven aan de directie van de school.

Aldus is afgesproken:

Datum: .....

Plaats: .....

Ouder/verzorger:

Naam: .....

Handtekening:

Namens de school: (de directeur)

Naam: .....

Handtekening

Medicijninstructie (indien van toepassing)

Er is instructie gegeven over het toedienen van de medicijnen op:

..... (datum)

Door:

Naam: .....

Functie: .....

van: ..... (instelling)

Bijlage 3:

Afspraken m.b.t. het uitvoeren van medische handelingen op school

Verklaring Afspraak i.v.m. het uitvoeren van medische handelingen op school.

Ondergetekenden (ouders en school) verklaren de volgende afspraken met elkaar gemaakt te hebben met betrekking tot uitvoering van de zogenaamde 'medische handeling' op school bij:

naam leerling: .....

geboortedatum: .....

adres: .....

postcode en plaats: .....

naam ouder(s)/verzorger(s): .....

telefoon thuis: .....

telefoon werk: .....

naam huisarts: .....

telefoon: .....

naam specialist: .....

telefoon: .....

Afgesproken is, dat bij bovengenoemde leerling de voor hem/haar noodzakelijke medische handelingen op school zullen worden uitgevoerd:

door de vader/moeder (doorstrepen wat niet van toepassing is)/door een derde, namelijk
.....(naam)

te bereiken op .....(telefoonnummer)

Deze medische handeling:

bestaat uit .....

is nodig vanwege de ziekte: .....

moet dagelijks worden uitgevoerd op onderstaande tijdstippen

om .....uur

om .....uur

om.....uur

om.....uur

OF:

mag alleen worden uitgevoerd in de hieronder nader omschreven situatie

.....

.....

Tenslotte is afgesproken dat:

de medische handeling plaats kan vinden in .....

als degene die de medische handeling zou verrichten, niet op de afgesproken tijd kan verschijnen, hij/zij daarover de school direct op de hoogte stelt en aangeeft hoe het opgelost wordt.

de ouders bijhouden of de medische handeling op de juiste tijd plaatsvindt.

als degene die de medische handeling zou verrichten, niet op de afgesproken tijd verschijnt zonder bericht de ouder telefonisch wordt benaderd door de schoolleiding.

Eventuele aanvullende opmerkingen:

.....
.....
.....
.....

U, ouders/verzorgers, bent verplicht en verantwoordelijk dat de gegevens van dit formulier zolang deze leerling op school zit actueel blijven en bij de groepsleerkracht in de klas aanwezig zijn. Het is zeer belangrijk dat de gegevens actueel blijven. U verklaart derhalve ook dat u veranderingen direct zult doorgeven aan de directie van de school.

Aldus is afgesproken:

Plaats: .....

Datum: .....

Ouder/verzorger:

Namens de school:

De directeur:

Naam .....

Naam: .....

Handtekening:

Handtekening:

Bijlage 4:

Indien zich calamiteiten voordoen ten gevolge van het toedienen of het uitvoeren van een medische handeling bij een kind.

Richtlijnen, hoe te handelen bij een calamiteit ten gevolge van:

- het toedienen van medicijnen aan een kind of een ongeval
- het uitvoeren van een medische handeling
  - Laat het kind niet alleen. Probeer rustig te blijven. Observeer het kind goed en probeer het gerust te stellen.
  - Waarschuw een bedrijfshulpverlener (BHVer) of volwassene voor bijstand (of laat één van de kinderen een volwassene ophalen waarbij u duidelijk instrueert wat het kind tegen de volwassene moet zeggen).
  - Bel na overleg direct de huisarts en/of de specialist van het kind.
  - Bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112.
  - Geef door naar aanleiding van welk medicijn of 'medische' handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan (eventueel welke fout is gemaakt).
  - Zorg ervoor dat u alle relevante gegevens van het kind bij de hand hebt (of laat ze direct door iemand opzoeken) zoals:
    1. Naam van het kind
    2. Geboortedatum
    3. Adres
    4. Telefoonnummer van ouders en/of andere, door de ouders aangewezen, persoon
    5. Naam + telefoonnummer van huisarts/specialist
    6. Ziektebeeld waarvoor medicijnen of medische handeling nodig zijn.
- Bel de ouders (bij geen gehoor een andere, door de ouders aangewezen persoon):
  1. Leg duidelijk uit wat er gebeurd is.
  2. Vertel, indien bekend, wat de arts heeft gedaan/gezegd.
  3. In geval van opname, geef door naar welk ziekenhuis het kind is gegaan.

Bijlage 5:

Uitvoeren van medische handelingen, wettelijke regels en aansprakelijkheid

Soorten medische handelingen op school

- **Handelingen waarvoor de wet BIG niet geldt**

Dit geldt voor handelingen zonder grote medische risico's, zoals het geven van medicijnen.

- **Handelingen waarvoor de wet BIG wel geldt**

Dit geldt voor handelingen die risicovol zijn, zoals het geven van injecties en het toedienen van sondevoeding. Deze mogen slechts worden uitgevoerd door artsen en door verpleegkundigen die hiervoor een bekwaamheidsverklaring moeten hebben. Delegeren van het verrichten van deze handelingen aan leerkrachten moet met zorgvuldigheid worden omgeven. Een specialist kan een leerkracht handelingsbekwaam achten. Dit heeft echter niet het gevolg dat de leerkracht niet meer aansprakelijk is voor zijn handelen; deze blijft aansprakelijk. Het mogelijk verzekeren van dit risico is een vraag die het schoolbestuur met een verzekeringsmaatschappij zal moeten overleggen.

Een arts kan een leerkracht bekwaam voor een medische handeling achten en deze bekwaamheid ondersteunen met een ondertekende verklaring van bekwaamheid. De arts geeft dan **voor een bepaalde tijd** een bekwaamheidsverklaring af. Wanneer de termijn van de verklaring is overschreden, moet de arts opnieuw de bekwaamheid testen.

Het hebben van een medisch handelingsprotocol is belangrijk op school. Het volgen van de werkwijze van het protocol sluit derhalve niet uit dat de leerkracht aansprakelijk gesteld en vervolgd zou kunnen worden bij calamiteiten. Het betreft dan een civielrechtelijke aansprakelijkheid. Zelfs als ouders de leerkracht toestemming hebben gegeven tot het uitvoeren van medische handelingen bij hun kind kan de leerkracht verantwoordelijk worden gesteld.

Om zeker te zijn dat deze civielrechtelijke aansprakelijkheid is gedekt, wordt aangeraden om voordat er wordt overgegaan tot medisch handelen (BIG), contact op te nemen met de verzekeraar van de school/schoolbestuur. Het kan zijn dat bij de beroepsaansprakelijkheid de risico's die zijn verbonden aan deze medische handelingen niet zijn meeverzekerd. Dat hoeft op zich geen probleem te zijn, omdat wanneer de verzekeraar van een en ander op de hoogte wordt gesteld hij deze risico's kan meeverzekeren, eventueel tegen een hogere premie en onder bepaalde voorwaarden (bijvoorbeeld een bekwaamheidsverklaring).

Mocht zich onverhoopt ten gevolge van een medische handeling een calamiteit voordoen stel u dan direct in verbinding met de huisarts en/of specialist van het kind. Bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112. Zorg ervoor dat u alle relevante gegevens van het kind bij de hand heeft, zoals: naam, geboortedatum, adres, huisarts en specialist van het kind. Meldt verder bij welke handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan en welke verschijnselen bij het kind waarneembaar zijn (zie bijlage 4).

De schoolleiding kan kiezen of zij wel of geen medewerking verleent aan het geven van medicijnen of het uitvoeren van een medische (BIG) handeling. Voor de individuele leraar geldt dat hij/zij mag weigeren handelingen uit te voeren, waarvoor hij zich niet bekwaam acht. De wet BIG is niet van toepassing, indien er sprake is van een noodsituatie. Iedere burger wordt dan geacht te helpen naar beste weten en kunnen.

Standpunt bestuur SOPOGO

SOPOGO vindt dat leerkrachten geen medische handelingen mogen uitvoeren. In uitzonderlijke situaties en na voorafgaand overleg met de clustermanager kan dit worden gerealiseerd.

Indien leerkrachten zijn betrokken bij de zorg rond een ziek kind worden zij daarmee partners in zorg. In zo'n geval kan het voorkomen dat leerkrachten gevraagd worden om een medische handeling bij een kind uit te voeren. Deze, niet alledaagse, positie van de leerkracht moet hierbij serieus genomen worden. Daarom moet een leerkracht een gedegen instructie krijgen hoe hij de handeling moet uitvoeren. Het naar tevredenheid uitvoeren van deze handeling wordt schriftelijk vastgelegd in een bekwaamheidsverklaring. Zodoende wordt een optimaal mogelijke zekerheid aan kind, ouders, leerkracht en schoolleiding gewaarborgd. Ook voor de verzekeraar van de school/bestuur moet duidelijk zijn dat er zo zorgvuldig mogelijk is gehandeld. Dit betekent dat een leerkracht in opdracht van een arts moet handelen die hem bekwaam heeft verklaard voor het uitvoeren van die medische handeling.

Heeft een leerkracht geen bekwaamheidsverklaring, dan kan hij bij onoordeelkundig handelen aangesproken worden voor de aangerichte schade. Het schoolbestuur is echter weer verantwoordelijk voor datgene wat de leerkracht doet. Kan een schoolbestuur een bekwaamheidsverklaring van een arts overleggen, dan kan niet bij voorbaat worden aangenomen dat de schoolleiding onzorgvuldig heeft gehandeld.

Indien een leerkracht/schooldirectie niet kan aantonen bekwaam te zijn voor het uitvoeren van een bepaalde handeling, mogen medische handelingen niet worden uitgevoerd. Een leerkracht die wel een bekwaamheidsverklaring heeft, maar zich niet bekwaam acht bijvoorbeeld omdat hij deze handeling al een hele tijd niet heeft verricht zou de medische handeling eveneens niet mogen uitvoeren. Een leerkracht die onbekwaam en/of zonder opdracht van een arts deze handeling verricht is niet alleen civielrechtelijk aansprakelijk (betalen van schadevergoeding), maar ook strafrechtelijk (mishandeling). Het schoolbestuur kan op zijn beurt als werkgever eveneens civiel en strafrechtelijk aansprakelijk gesteld worden.

Om zeker te zijn dat de civielrechtelijke aansprakelijkheid gedekt is, is het raadzaam om, voordat er wordt overgegaan tot medisch handelen, contact op te nemen met de verzekeraar van het bestuur. Het kan zijn dat bij de beroepsaansprakelijkheid de risico's die zijn verbonden aan deze medische handelingen niet zijn meeverzekerd. Dat hoeft op zich geen probleem te zijn, omdat wanneer de verzekeraar van een en ander op de hoogte wordt gesteld hij deze risico's kan meeverzekeren, eventueel tegen een hogere premie en onder bepaalde voorwaarden (bijvoorbeeld een bekwaamheidsverklaring).